



Onderwerp
Oprichting Groeifonds Flevoland B.V.

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten
 1. Kennis te nemen van het ontwerpbesluit genomen door Gedeputeerde Staten op 29 oktober 2019 inzake het voornemen om Groeifonds Flevoland B.V. op te richten en hierin deel te nemen voor een bedrag van € 8.000.000, zijnde 50% van het aandelenkapitaal en waarbij de overige 50% van het aandelenkapitaal in handen is van de Nederlandse Staat (in casu het ministerie van Economische Zaken en Klimaat).
 2. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de oprichting van en de deelname van de provincie Flevoland in Groeifonds Flevoland B.V.
 3. Het benodigde krediet van € 8.000.000 ter dekking van het, door de provincie Flevoland, te storten aandelenkapitaal beschikbaar te stellen.
 4. Vooralsnog een risicoreservering, ter dekking van het potentiële risico op een duurzame waardevermindering van de aandelen, met zowel een oormerk in de Reserve Economisch Programma als in de reserve Strategische projecten van ieder € 1.000.000, zijnde 25% van het € 8.000.000, op te nemen.

2. Doelstelling programmabegroting

Dit onderwerp past binnen het programma Economie, programmaonderdeel 3.1 Economische ontwikkeling. Dit voorstel hangt samen met het doel: Horizon is als Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) volop doorontwikkeld tot een krachtige partner bij het stimuleren van de bedrijvigheid in Flevoland en is uitgebreid met een groeifonds.

Na positieve besluitvorming door uw Staten kunnen Gedeputeerde Staten in 2020 het definitieve besluit nemen en overgaan tot de oprichting van het Groeifonds Flevoland, waar het ministerie van Economische Zaken en Klimaat ook in participeert.

3. Eerdere behandeling

Op 9 april 2018 bent u middels een mededeling met kenmerk 2227389 geïnformeerd over het feit dat de Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL) een transitie ging doormaken. In een besloten beeldvormende ronde is de commissie Economie op 16 mei 2018 verder bijgepraat over het transitieproces van de OMFL en de noodzaak van deze transitie. In deze sessie bent u ook geïnformeerd over de samenwerking met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de mogelijke deelname van het ministerie in de regionale ontwikkelingsmaatschappij.

Met het vaststellen van de Perspectiefnota 2019-2022 op 20 juni 2018 hebben uw Staten besloten om structureel € 500.000 aanvullend beschikbaar te stellen voor de versterking van de economische uitvoeringsorganisatie OMFL en daarmee voor een robuuste uitvoering van het Economisch Programma.

Op verzoek van Provinciale Staten is er op 21 november 2018 een presentatie geweest waarbij ingegaan is op de voortgang van het Economisch Programma. In dezelfde commissie is er ook een presentatie geweest over de voortgang van de

Provinciale Staten
18 december 2019

Agendapunt

Lelystad
29 oktober 2019

Registratienummer
2491500

Afdeling/Bureau
SENB

Portefeuillehouder
Appelman, J.N.J.

Routing

Commissie Economie:
4 december 2019

transitie van de OMFL. In deze presentatie is ook het Groeifonds geïntroduceerd en dat het ministerie van Economische Zaken en Klimaat bereidwillig was om te onderzoeken in hoeverre zij ook in hierin konden participeren.

Met de mededeling van 29 oktober 2019 zijn uw Staten geïnformeerd hoe het voorliggende besluit binnen de kaders van het Economisch Programma past. In de beeldvormende ronde op 20 november jongleden is dit nogmaals gepresenteerd.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Provinciewet schrijft betrokkenheid Provinciale Staten voor.

In artikel 158, tweede lid van de Provinciewet is bepaald dat Gedeputeerde Staten voordat zij besluiten om deel te nemen in een privaatrechtelijke rechtspersoon, eerst hun voornemen daartoe aan Provinciale Staten moeten voorleggen. Daarbij moeten Provinciale Staten in de gelegenheid worden gesteld wensen en bedenkingen aan Gedeputeerde Staten kenbaar te maken.

Doel van de behandeling is Provinciale Staten voor te stellen geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan Gedeputeerde Staten, omdat het oprichten en deelnemen in de genoemde besloten vennootschappen past binnen het door Provinciale Staten in de Kadernota Verbonden Partijen vastgestelde beleid.

Provinciale Staten hebben budgettaire rol.

Op grond van de 'Financiële verordening provincie Flevoland 2018' dienen Provinciale Staten investeringen, die niet zijn opgenomen in de begroting, te autoriseren.

5. Verdere behandeling PS

Wanneer Provinciale Staten instemmen met de beslispunten, gaan Gedeputeerde Staten tot definitieve besluitvorming over. Na positieve besluitvorming zal de provincie, samen met het Rijk als andere aandeelhouder, een fondsplan en investeringsreglement opstellen ten behoeve van de uitvoering van het Groeifonds Flevoland. Op basis hiervan zal een gespecialiseerd bureau worden gevraagd om een second opinion uit te voeren op het risico van een potentiële duurzame waardevermindering van de aandelen. Indien blijkt dat het risicoprofiel lager is dan de huidige gehanteerde maximale risicobereidheid van 25% zal Gedeputeerde Staten bij uw Staten terugkomen om de risicoreservering, conform de second opinion, naar beneden bij te stellen.

6. Korte toelichting op voorstel

Eind 2017 heeft de provincie Flevoland een transitie van haar regionale Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL) in gang gezet en de afgelopen jaren zijn nagenoeg alle stappen in deze transitie gezet. Met het voorliggende voorstel wordt de laatste stap gezet in de vooraf geformuleerde ambitie dat de Nederlandse Staat investeert in het Flevolandse economisch ecosysteem. Met het vormen van een nieuw regionaal fonds komt er € 16.000.000 beschikbaar voor Flevolandse midden- en kleinbedrijven, krijgt regionale ontwikkelingsmaatschappij Horizon (rechtsoptvolger van OMFL) een structurele subsidie vanuit het Rijk en wordt een breder netwerk voor de Flevolandse ondernemers ontsloten.

7. Beoogd effect

Met het voorliggende voorstel wordt de volgende stap binnen het transitieplan van de regionale ontwikkelingsmaatschappij afgerond. Door het oprichten van een nieuw regionaal investeringsfonds en hierin samen met de Nederlandse Staat (in casu het ministerie van Economische Zaken en Klimaat) te participeren wordt een ontbrekende schakel in het regionaal economisch ecosysteem ingevuld. Uit het uitgevoerde kapitaalmarktonderzoek blijkt een gat tussen vraag en aanbod van financiering en dit, op te richten, fonds adresseert dit marktfalen.

Daarnaast zorgt het participeren van de Nederlandse Staat ervoor dat de regionale ontwikkelingsmaatschappij Horizon wordt versterkt middels een structurele subsidie en wordt er een breder landelijk netwerk ontsloten waar de Flevolandse midden- en kleinbedrijven van kunnen profiteren.

8. Argumenten

1.1 *Laatste stap naar een volwaardige ROM.*

Eind 2017 heeft de provincie Flevoland geconcludeerd dat de Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL) onvoldoende geëquipeerd was om een goede invulling te geven aan haar cruciale rol als economische uitvoeringsorganisatie en daarmee aan de uitvoering van het, in september 2016 door Provinciale Staten vastgestelde, Economisch Programma. Daarom heeft de provincie begin 2018 besloten om een transitie in te zetten met als doel om haar Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland om te vormen tot een professionele, goed gepositioneerde en op het brede midden- en kleinbedrijf gerichte volwaardige ROM.

Hiervoor zijn een aantal stappen gezet:

1. Ontwerpen van de vernieuwde organisatie met daarbij een duidelijk profiel en passende governancestructuur.

De OMFL had voorheen een diffuus profiel. Naast het uitvoeren van economische instrumenten om zo de regionale economie te versterken moesten zij ook recreatie en toerisme in de provincie promoten en uitvoering geven aan het provinciale sportbeleid. Hierdoor was de organisatie met van alles bezig, maar was er onvoldoende focus.

Uitgangspunt bij de transitie was dat bij de ROM alleen functies werden belegd die passen bij de nieuwe missie en visie van deze organisatie. Om die reden heeft de provincie eind 2018 besloten om de taken rondom recreatie en toerisme onder te brengen in een aparte onderneming genaamd Visit Flevoland B.V. en de taken op gebied van sport onder te brengen in een aparte onderneming Sportservice Flevoland B.V.

In maart 2019 heeft de ROM zichzelf opnieuw in de markt gezet. Hierbij heeft er tevens een naamswijziging plaatsgevonden naar Horizon. Halverwege 2019 is deze stap afgerond met het vaststellen van nieuwe statuten, het samenvoegen van de participatiebeheermaatschappij (Beheermaatschappij Flevoland Participaties) met Horizon.

2. Versterken van de executiekracht bij de regionale ontwikkelingsmaatschappij zodat er een goede invulling kan worden gegeven aan de uitvoering van het Economisch Programma van de provincie.

Met het vaststellen van de Perspectiefnota 2019-2022 heeft Provinciale Staten ingestemd om met ingang van 2019 de exploitatiesubsidie aan Horizon structureel te verhogen. Met deze middelen is er extra uitvoeringscapaciteit aangetrokken die past bij de rollen en verantwoordelijkheden van de ROM bij de uitvoering van het Economisch Programma en haar missie en visie. Hiermee is aan deze stap voldaan.

3. Deelname van de Nederlandse Staat (in casu het ministerie van Economische Zaken en Klimaat) en daarmee toetreden tot het nagenoeg landsdekkende ROM-netwerk.

Het Rijk heeft als doelstelling om een landsdekkende ROM-netwerk te hebben. Een goede regionale ondersteuning is op landelijke instrumenten zodat synergie ontstaat tussen regionale economische instrumenten en landelijke instrumenten (zoals toeleiding naar Invest-NL, regionale aanspreekpunt voor NFIA (Netherlands Foreign Investment Agency) en coördinatie met de NFIA en samenwerking met Trade & Innovate NL) komt voort uit deze doelstelling.

De provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht zijn de enige provincies die nog geen ROM hebben waarin het Rijk deelneemt. Tot en met 2017 streefde het Rijk er naar dat er op noordvleugelniveau een ROM werd opgezet. In 2015 werd al geconcludeerd dat de

economische uitgangspunten van de regio's, bestaande instrumenten en economisch beleid dusdanig diffuus waren dat dit uitgangspunt niet haalbaar was. De Rijksbenadering is onder kabinet Rutte III veranderd en sinds begin 2018 zijn er gesprekken met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat om te verkennen wat er voor nodig is om met het ministerie van EZK een partnerschap aan te gaan ten behoeve van de economische structuurversterking van Flevoland. De ambitie was om een vergelijkbare relatie te creëren tussen ROM, provincie en rijksoverheid zoals dat ook in andere provincies is vormgegeven. Een samenwerking waarin:

- Het Rijk participeert in een regionaal fonds;
- Het Rijk een structurele exploitatiesubsidie aan de ROM verstrekt voor de regionale ondersteuning op landelijke economische instrumenten;
- Een breder economisch netwerk middels de ROM wordt ontsloten.

Eind september 2019 zijn alle seinen binnen het departement op groen komen te staan om deze samenwerkingsrelatie te formaliseren door participatie in het Groeifonds en door middel van de exploitatiesubsidie aan Horizon. Het voorliggende besluit zorgt ervoor dat aan de laatste voorwaarden worden voldaan om deelname vanuit het Rijk te verkrijgen. Daarmee wordt de laatste stap, als voorzien in het transitieplan, afgerond.

1.2 *Groeifonds Flevoland voorziet in een ontbrekende schakel in het regionaal economisch ecosysteem.*

Het provinciaal economisch beleid is vormgegeven in het Economisch Programma. Dit programma gaat uit van het bouwen van een ecosysteem rondom de Flevolandse midden- en kleinbedrijven. Het bestaande instrumentarium (waaronder diverse subsidieregelingen en de bestaande Flevolandse investeringsfondsen) binnen de lijn Financiering & Support richt zich met name op de financieringsbehoeften en ondersteuning van Flevolandse ondernemers in de middelste fasen van innovatieontwikkeling.

Uit het kapitaalmarktonderzoek, dat door KplusV begin 2019 is uitgevoerd, blijkt dat er een witte vlek is binnen het bestaande fondsenlandschap. Hieruit blijkt dat in de latere fasen van innovatieontwikkeling er maar een beperkt aantal instrumenten beschikbaar is met relatieve kleine investeringsmogelijkheden. Voor groeifinanciering zijn er helemaal geen instrumenten vanuit de provincie geïmplementeerd. In deze fasen is sprake van onvoldoende beschikbaar kapitaal voor de Flevolandse midden- en kleinbedrijven (marktfalen).

De provincie heeft, via het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de Nederlandse Staat gevraagd om mee te investeren in de Flevolandse economie. Deze investering bestaat uit het beschikbaar stellen van een structurele exploitatiesubsidie vanuit het ministerie aan de regionale ontwikkelingsmaatschappij Horizon en om te participeren in een regionaal fonds om zo ook te voorzien in de ontbrekende schakel in het regionaal economisch ecosysteem.

1.3 *Uitgangspunten van het Fonds zorgen voor aanvulling op het bestaande fondsenlandschap.*

Uit het kapitaalmarktonderzoek blijkt dat de komende jaren een grotere financieringsvraag is vanuit Flevolandse midden- en kleinbedrijven in met name de latere stadia van innovatie (TRL¹ 8-9) en groeifinanciering dan het op de markt beschikbare kapitaal voor deze financieringsvraagstukken. Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat er de komende jaren een zogenoemde mismatch is van € 21.600.000 tot € 28.600.000 binnen de categorie garantiekapitaal. Onder deze categorie wordt verstaan financiering in de vorm van eigen vermogen (participaties) en aan het eigen vermogen toe te rekenen vreemd vermogen zoals al dan niet

¹ TRL staat voor Technology Readiness Level en definieert in welke fase productontwikkeling dan wel innovatie zich bevindt. Deze schaal begint bij niveau 1 omtrent fundamenteel onderzoek (onderzoeken van het basisprincipe/idee) en eindigt met niveau 9 het concept is technisch en commercieel gereed, productie en marktintroductie kunnen plaatsvinden.

converteerbare, achtergestelde leningen. Daar waar de vraag naar financiering groter is dan het aanbod toont aan dat het Flevolandse economisch ecosysteem nog niet volledig is en dat een instrument in de latere fasen van innovatie en ter bevordering van groei van de Flevolandse ondernemer gewenst is. Met de voorliggende besluitvorming wil de provincie Flevoland samen met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een investeringsfonds oprichten die dit gat tussen vraag en aanbod van financiering adresseert. Er wordt nu uitgegaan van een primaire fondsomvang van € 16.000.000, waarbij de provinciale inleg € 8.000.000 bedraagt, zijnde 50% van het aandelenkapitaal.

Het fonds zal worden ondergebracht in de besloten vennootschap Groeifonds Flevoland en heeft als rendementseis dat het doelvermogen, over tijd heen gezien, 100% in stand wordt gehouden. Dit betekent concreet dat het doelvermogen na aftrek van kosten, afschrijvingen op investeringen en gecorrigeerd voor koopkrachtverlies (inflatie) minimaal gelijk blijft ten aanzien van het startvermogen. Om dit te kunnen realiseren dient het fonds in latere fasen van innovatie en in de groeifase van de onderneming te investeren. Hierdoor is het risico aanzienlijk lager dan in de eerdere fasen van innovatieontwikkeling. Het fonds is daarmee dus geen aanjaagfonds voor transitie van maatschappelijke opgaven.

Het Groeifonds Flevoland zal zich richten op de grotere financieringsbehoeften. In vakjargon wordt gesproken over ticketgrootte. Het gaat dan hierbij over de financieringsbijdrage vanuit het Groeifonds Flevoland. Gelet op het financieringslandschap zal het Groeifonds Flevoland werken met tickets van tussen de € 300.000 en € 1.500.000. Hierdoor zal het Groeifonds Flevoland niet concurreren met andere publieke investeringsfondsen binnen de provincie Flevoland. Het fonds zal nooit meer dan 49% bijdragen in het totale financieringsvraagstuk. Private partijen moeten daarmee ook investeren in de onderneming.

Het fonds zal zich primair focussen op de volgende speerpuntsectoren: Agro & Food, Chemie, Creatieve Industrie, Energie, High Tech Systems & Materials, Life Science & Health, Logistiek, Tuinbouw & Uitgangsmaterialen en Water alsmede de Innovatieve Maakindustrie, Biobased Technology, Circulaire Economie alsmede cross-overs tussen deze sectoren

De bovengenoemde speerpunten betekenen niet dat andere midden- en kleinbedrijven worden uitgesloten. Door het aanbrengen van focus kan er ook gericht acquisitie worden gevoerd door de fondsbeheerders. Binnen Horizon is ook de ondersteuning op de speerpuntsectoren sterker georganiseerd.

1.4 *Besloten vennootschap is de meest wenselijke vorm.*

Het Groeifonds Flevoland wordt ondergebracht in een separate onderneming. Het doel van deze onderneming is om risicodragend te participeren in en/of het verstrekken van (converteerbare en/of achtergestelde) leningen aan Flevolandse midden- en kleinbedrijven. Gelet op het karakter van dit doel is er gekozen voor een onderneming met rechtspersoonlijkheid. Deze onderneming kan daarmee optreden als volwaardig en handelingsbekwaam persoon in het rechtsverkeer behept met rechten en plichten en kan daarmee ook de benodigde financieringsovereenkomsten sluiten.

De onderneming zal worden opgericht in de rechtsvorm van een besloten vennootschap (B.V.). In tegenstelling tot een naamloze vennootschap (N.V.) zijn de aandelen van een B.V. niet vrijelijk verhandelbaar. Het voordeel daarbij is dat de zittende aandeelhouders besluiten welke personen/ondernemingen kunnen participeren in de vennootschap. Hierdoor kan niet iedereen toetreden tot het Groeifonds. Wanneer een bestaande aandeelhouder besluit om uit te willen treden dient deze zijn of haar aandelen eerst aan te bieden aan de zittende aandeelhouders. Daarnaast beperkt de keuze van deze rechtsvorm het risico voor de provincie tot maximaal de inbreng in de vennootschap (waarde van de aandelen op moment van de kapitaalstorting).

1.5 Gehandeld conform de Kadernota Verbonden Partijen.

In de, door Provinciale Staten vastgestelde, Kadernota Verbonden Partijen is een afwegingskader opgenomen dat moet worden doorlopen om na te gaan of het wenselijk is om als provincie deel te nemen in een privaatrechtelijke rechtspersoon. Het afwegingskader bevat zes stappen. Uit de hieronder opgenomen uitwerking van deze zes stappen blijkt dat het wenselijk is om tot oprichten en deelname in de voorgestelde B.V. over te gaan.

Criteria uit de Kadernota Verbonden Partijen	Toelichting
1. Is er sprake van een publiek belang?	<p>Ja, een van de autonome kerntaken van de provincie is om zich in te zetten voor een sterke regionale economie. Een goede werkgelegenheid in de regio is daarbij het hoofddoel. Om dit te bereiken investeert de provincie in een gunstig vestigingsklimaat voor bedrijven en werknemers en stimuleert zij kennis en innovatie en zorgt zij voor goede randvoorwaarden.</p> <p>Het Groeifonds Flevoland voorziet in het de ontbrekende schakel in het Flevolandse fondsenlandschap en adresseert daarmee het marktfalen op gebied van financiering in de regio. Door het inzetten van financiële instrumenten vanuit het Fonds wordt groei alsmede innovatie van Flevolandse midden- en kleinbedrijven gestimuleerd. Naar verwachting zorgt dit voor een toename van werkgelegenheid in de regio.</p>
2. Is betrokkenheid van andere partijen nodig en/of wenselijk voor de aanpak van het publiek belang?	<p>Door het Groeifonds apart in de markt te zetten wordt deze beter herkenbaar voor de markt. Hierbij wordt het fonds ondergebracht bij Horizon. Daarnaast zorgt de onafhankelijke positie voor ontsluiting van meer kennis, die beschikbaar is bij private partijen en mogelijkheden vanuit private partijen om mee te investeren in Flevolandse midden- en kleinbedrijven. Hierdoor is er tevens risicospreiding over meerdere partijen.</p> <p>Tevens is het wenselijk dat de Nederlandse Staat (in casu het ministerie van Economische Zaken en Klimaat) ook investeert in het aanpakken van het hierboven beschreven publiek belang.</p>
3. Vraagt het publieke belang om actieve betrokkenheid van de provincie?	<p>Het publieke belang vraagt om een actieve betrokkenheid van de provincie. De te behalen resultaten van het fonds zijn onderhevig aan continue maatschappelijke ontwikkelingen en vragen bijsturing indien noodzakelijk. Daarnaast zijn er risico's verbonden aan het fonds waardoor tijdige bijsturing vanuit de provincie wenselijk is.</p>

Criteria uit de Kadernota Verbonden Partijen	Toelichting
4. Is rechtspersoonlijkheid wenselijk of noodzakelijk?	Door het fonds een zelfstandige rechtspersoonlijkheid (besloten vennootschap) te geven wordt de snelheid van handelen en het inspelen op interne en externe omgevingsfactoren vergroot. Daarnaast kan het fonds in de vorm van een rechtspersoonlijkheid zelfstandig financieringsovereenkomsten met Flevolandse midden- en kleinbedrijven sluiten. Deze rechtshandelingen kunnen niet zonder rechtspersoonlijkheid.
5. Heeft de private rechtspersoonlijkheid de voorkeur?	Gelet op de activiteiten van de nieuwe verbonden partij is het verstandig om de onderneming met rechtspersoonlijkheid op te richten. Op deze wijze krijgt het Groeifonds Flevoland een grotere slagvaardigheid en kan zij zelfstandig participeren in of financiering verstrekken aan Flevolandse midden- en kleinbedrijven. Daarnaast wordt het risico voor de provincie beperkt tot het gestort kapitaal.
6. Is het voor de mate van zeggenschap wenselijk of noodzakelijk deel te nemen in risicodragend vermogen van een privaatrechtelijke organisatie?	Door het inbrengen van eigen vermogen krijgt de provincie aandelen met stemrecht. Op basis van de inbreng hebben de provincie en de Nederlandse Staat een gelijkwaardig belang in de vennootschap. Door middel van een aandeelhoudersinstructie, het vaststellen van het investeringsreglement, (meerjaren)plan en begroting en het fondsplan kunnen de aandeelhouders sturen op de borging van maatschappelijke doelen en de uitvoering van het provinciale beleid.

1.6 Geen staatssteun.

Bij het oprichten en kapitaliseren van de besloten vennootschap alsmede straks het participeren in en/of verstrekken van financiering aan Flevolands midden- en kleinbedrijven is geen sprake van staatssteun. In beide gevallen wordt er opgetreden vanuit het Market Economy Operator beginsel (MEO-beginsel). Dit houdt in dat zowel de provincie als het fonds optreedt onder gelijklopende voorwaarden als de markt.

2.1 Provinciewet schrijft betrokkenheid Provinciale Staten voor.

In artikel 158, tweede lid van de Provinciewet is bepaald dat Gedeputeerde Staten voordat zij besluiten om deel te nemen in een privaatrechtelijke rechtspersoon, eerst hun voornemen daartoe aan Provinciale Staten moeten voorleggen. Daarbij moeten Provinciale Staten in de gelegenheid worden gesteld wensen en bedenkingen aan Gedeputeerde Staten kenbaar te maken.

Provinciale Staten hebben in de door hun vastgestelde Kadernota Verbonden Partijen een afwegingskader opgenomen dat moet worden doorlopen om na te gaan of het wenselijk is om als een provincie deel te nemen in een privaatrechtelijke rechtspersoon. Uit toetsing aan deze stappen blijkt dat het oprichten van en het deelnemen in de voorgestelde B.V. in het bijzonder is aangewezen voor de uitoefening van een publieke taak. Om die reden wordt dan ook voorgesteld om geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

3.1 *Provinciale Staten stellen kredieten beschikbaar op grond van de 'Financiële verordening 2018'.*

Zover investeringen niet zijn opgenomen in de begroting dienen Provinciale Staten deze investeringen te autoriseren. Dit gebeurt via het openstellen van een krediet voor deze investeringen.

4.1 *Risicodragend te participeren in Groeifonds Flevoland B.V.*

Het voorstel is om voor € 8.000.000 deel te nemen in Groeifonds Flevoland B.V. Het Flevolandse belang in het aandelenkapitaal zal in twee tranches worden gestort. De eerste tranche van 50% zal worden gestort bij oprichting van de vennootschap. De overige 50% zal worden gestort zodra een nog nader overeen te komen percentage van het beschikbaar gestelde kapitaal is uitgezet in participaties in en/of verstrekte financieringen aan Flevolandse midden- en kleinbedrijven. Ook zal de Nederlandse Staat haar bijdrage in het kapitaal van de vennootschap in twee tranches storten. Hierdoor blijft de gezagsverhouding gelijk.

Met het gestorte aandelenkapitaal zal Groeifonds Flevoland B.V. participeren in en/of het verstrekken van financiering aan Flevolandse midden- en kleinbedrijven die passen binnen de doelgroep van het fonds. Aan deze activiteiten zijn risico's verbonden, immers bedrijven waarin is geïnvesteerd en/of waaraan financiering is verstrekt kunnen failliet gaan. Ervaringen in het verleden bij soortgelijke fondsen is dat dit risico aanwezig, doch beperkt is. Bij deze besluitvorming is uitgegaan van een maximale risicobereidheid van 25%. Het gaat hierbij om het risico dat er sprake is van een duurzame waardevermindering van het aandelenkapitaal van Groeifonds Flevoland B.V. Om dit risico af te dekken zal Provinciale Staten worden voorgesteld om een oormerk van € 1.000.000 in zowel de reserve Economisch Programma alsmede de reserve Strategische projecten aan te brengen.

Op grond van het nog op te stellen fondsplan (kan pas na positieve besluitvorming) van Groeifonds Flevoland B.V. zal een specialistisch bureau worden gevraagd om een second opinion uit te voeren op het risicoprofiel van Groeifonds Flevoland B.V. en daarmee het risico op een duurzame waardevermindering van het aandelenkapitaal. Als blijkt dat het risico hoger is dan de voorgenomen risicobereidheid zullen de voorwaarden aangescherpt worden waardoor het risico nooit hoger kan worden dan de risicobereidheid van 25%. Als uit de beoordeling blijkt dat het risico op een duurzame waardevermindering van de aandelen lager is dan 25% dan zal aan Provinciale Staten worden voorgesteld om de oormerken in beide reserves evenredig te verlagen.

Het is een gegeven dat een investeringsfonds de eerste jaren verlieslatend is. Dit heeft te maken dat het fonds in de eerste jaren (eerste 7 à 8 jaar) enkel participaties en (converteerbare en/of achtergestelde) leningen worden uitgegeven en dat deze in het begin onvoldoende rendement opleveren om de kosten van het fonds te dekken. Na de eerste 7 à 8 jaar zullen de eerste participaties worden verkocht en zal met de mogelijke winst op de aandelen de kosten worden goedge maakt. Nadien kan pas echt worden vastgesteld in hoeverre er sprake is van een duurzame waardevermindering van het aandelenkapitaal.

9. Kanttekeningen

Vooralsnog een risicoafdekking van 25%.

Na positieve besluitvorming door de aandeelhouders (provincie Flevoland en de Nederlandse Staat) worden alle uitgangspunten verwerkt in een fondsplan en een investeringsreglement. Deze twee documenten zijn de basis voor de fondsbeheerder voor het beheer van het fonds. Op basis van de deze twee documenten kan het werkelijke risicoprofiel van het fonds worden vastgesteld en daarmee ook de werkelijke kans op een potentiële duurzame waardevermindering van het aandelenkapitaal in

handen van de provincie. Op basis van het voorliggend besluit wordt de maximale risicobereidheid vanuit de provincie vastgesteld op 25%, zoals ook opgenomen in het Coalitieakkoord.

Op basis van het fondsplan en het investeringsreglement zal een gespecialiseerd bureau worden gevraagd om een second opinion te geven over het risico op een duurzame waardevermindering van de aandelen. Er zijn vanuit dit advies drie scenario's mogelijk:

1. Het risico komt overeen met de maximale risicobereidheid en er is dan geen bijstelling noodzakelijk;
2. Het risico is lager dan de gehanteerde uitgangspunten en de genomen risicoreservering in beide reserves worden evenredig omlaag bijgesteld;
3. Het risico is groter dan de risicobereidheid. In dat geval zal middels het fondsplan en het investeringsreglement de uitgangspunten van het fonds worden aangescherpt en de doelgroep worden aangescherpt totdat het risiconiveau gelijk is met de maximale risicobereidheid.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Ontwerpbesluit Gedeputeerde Staten inzake oprichting van en deelname in Groeifonds Flevoland B.V.	2494356	Bijgevoegd
Concept akte van oprichting Groeifonds Flevoland B.V.	2496110	Bijgevoegd
Leeswijzer akte van oprichting Groeifonds Flevoland B.V. inzake governancestructuur	2496226	Bijgevoegd
Onderbouwing propositie ROM en Groeifonds	2500208	Bijgevoegd
Kapitaalmarktonderzoek 2019	2429499	Tot 18-12-2019 ter inzage